

DIALOGKORT

SVENSKA
KYRKANS
UNGA

Producerade av Svenska Kyrkans Unga

Korten beställs hos: Svenska Kyrkans Unga
www.svenskakyrkansunga.se, 018-640 640

Text: Michael Hjelt, Tryck: Aurells, Västerås 2012

Korten är framtagna med stöd från Sida. Sida har ej deltagit i produktionen och ansvaret för innehållet är utgivarens. Då fakta förändras över tid, se faktauppgifterna på korten som ungefärliga.

Dialogkorten vill stimulera till diskussion och engagemang. Korten är indelade i fyra ämnesområden:

KONSUMTION, blå kort

MILJÖ, röda kort

MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER, lila kort

KRIG OCH KONFLIKTER, orangea kort

Så här kan ni använda korten:

Sätt er i en ring och välj vilket ämne ni vill diskutera, eller blanda korten och låt slumpen avgöra.

Ta ett kort ur högen och läs högt, först den färgade sidan och sen den vita.

När ni diskuterat klart kortet får nästa person ta ett kort och läsa upp för en ny diskussion. Fortsätt så länge det känns meningsfullt.

Det gör inget om diskussionen tar egna vägar. Det är bara bra om korten kan inspirera till egna funderingar.

HJÄLP SÖKES

Några av våra medarbetare har slutat. Vi söker nu ersättare. Kanske är du intresserad av att bli en i vårt team? Arbetet vi erbjuder är enkelt att lära sig, inga förkunskaper krävs. Lönen är 4 kr i timmen, arbetsdagen cirka 10-12 timmar, 6-7 dagar i veckan. Möjlighet till obetald övertid finns. Vi kan också erbjuda boende i åttabäddsrum med toalett på gården. Nära till vattendrag att tvätta sig i. Intresserad? Anmäl dig då till en av våra rekryteringsbilar.

Om det fanns platsannonser, skulle de se ut ungefär så här på många platser i världen där man tillverkar våra mobiler, datorer, kläder m m. Men det behövs inga platsannonser. Det här är ofta de enda arbeten som erbjuds. Ofta reser företag ut på landsbygden och rekryterar arbetare, ibland med falska löften om en bra framtid.

När skulle du känna dig tvingad att ta ett sådant arbete? Är det inte egentligen vi som bestämmer villkoren när vi köper billiga varor? Kan vi förändra dem?

Det enda som hjälper när jag deppar är att shoppa loss. Då blir jag hur lycklig som helst för ett par skor och ett par snygga byxor.

När jag får för mig att jag absolut måste ha ett spel till Xboxen kan inget stoppa mig. Har jag inte pengarna, lånar jag. Jag kan ljuga för att få fram pengarna. Det är helt sjukt. Men när jag sitter där och spelar. Det är lycka.

Tillhör du en av dem som känner dig lycklig när du köpt något nytt, kläder eller teknikprylar? Varför är det så?

Hur länge brukar den där lyckokänslan vara? Finns det något annat som du gör som ger en lyckokänsla som varar längre?

Ett buddistisk talesätt säger att man kan äga sju saker. Det åttonde äger dig. Vad menas med det? Och vilka sju saker skulle du då vilja äga?

”Ja, jag säger er: det är lättare för en kamel att komma igenom ett nålsöga än för en rik att komma in i Guds rike.”

Så säger Jesus i Matteus 19:24 efter det att en ung man, som ville följa Jesus fått rådet att sälja allt han äger och ge pengarna till de fattiga. Men han kunde inte och gick ledsen därifrån.

Vad menar Jesus egentligen med det? Skulle det vara en synd att vara rik, och bra att vara fattig? Eller ligger poängen i att använda pengarna till något bra och inte vara för fäst vid det man äger?

Fundera också på om det är lättare att ge om man har lite än om man har mycket. Varför det i så fall?

Många varor är märkta för att visa att de är tillverkade med schyssta villkor för arbetare och miljö.

Det finns miljömärkningar för livsmedel, trä och papper, kläder och textilier och IT-produkter. Läs mer på www.naturskyddsforeningen.se

Det finns rättvisemärkningar på en mängd olika varor. Läs mer på www.fairtrade.se, www.renaklader.se och www.makeitfair.org

Gå ut i köket och kolla hur många produkter du kan hitta som har en schysst märkning. Kolla upp vad märkningen betyder.

Hur mycket mer är du beredd att betala för en vara för att den ska vara schysst gjord? Om inte, varför det?

Går pengarna verkligen fram? Hur stor betydelse har det för dig att alla pengarna går fram så länge du vet att något kommer till nytta?

"Dra på trissor vilken fin jacka! Precis lagom trots paljetterna på något sätt. Självt har jag redan hittat en variant i svart på Beyond Retro som också är grym. Den här kommer från Zara."

Från Corelles modeblogg

Vem bestämmer egentligen vad vi ska köpa? Är det vi själva, våra kompisar eller media? Varför är det viktigt att se ut på ett visst sätt?

Om du tänker bortom dina kompisar och gruppen, hur skulle du då vilja se ut och hur skulle du då vilja leva? Vad får dig att må bra?

Går det att påverka eller ignorera alla som försöker få oss att handla olika saker?

**Tomater från Holland. Apelsiner från Spanien.
Blommor från Kenya. Bananer från Colombia. Ris från
Vietnam. Maten vi äter reser lång väg för att komma
på våra matbord. Ju kallare vi har, desto längre
behöver den typen av mat resa. I Sverige har vi
tomater, gurka och jordgubbar på sommaren och
potatis, morötter och äpplen på vintern. Den maten
är kanske god nog och behöver inte resa så långt för
att bli mat hemma hos oss.**

Närodlat sparar resurser! Skulle du kunna klara dig på svensk mat? Vet du vad som produceras i Sverige och under vilken årstid? Vet du vad som produceras nära dig? Läs mer på www.naturskyddsforeningen.se under Grön guide.

Hur går det med bönder i fattiga länder om vi inte handlar deras varor? Sådant som går att odla i Sverige, kan vi få köpa det ändå?

Varje svensk köper i genomsnitt 15 kilo textil och kläder per år (53 procent mer än 1999). Till ett kilo kläder, till exempel ett par jeans, en topp och en kofta går det åt i genomsnitt ca 8 000 liter vatten, ca 2,7 kilo kemikalier och 70-180 kilowattimmar. Varje år lämnar varje svensk i genomsnitt tre kilo kläder och textilier till återanvändning och slänger åtta kilo i soporna.

Vi har inte resurser att tillverka så mycket nya kläder.
Kan du tänka dig att köpa second hand?

Bjud in till en KLÄDSWOP-dag: De inbjudna tar med plagg som de inte använder men som är OK. De får sedan ta med sig lika många kläder som de lämnade. Om de vill ta fler får de betala en slant, som kan gå till välgörenhet. Så går de hem nöjda och känner att de förnyat sin garderob utan att det kostat en krona. Och samtidigt har inte ett enda nytt plagg behövt tillverkas.

En t-shirt blir till: bomullsplantan behöver sol och vatten, men odlas där det finns ont om vatten. Skadeinsekterna hålls borta med farliga bekämpningsmedel. Bomullen görs sedan om till tråd och av tråden vävs tyg. Här är barnarbete vanligt. Tyget måste sedan blekas och färgas. Hanteringen är farlig för både miljö och arbetare. Tillskärningen kan sedan ske i olika länder och tröjan sys ihop i ett annat. Priserna är så pressade att fabriker tvingas sy stora mängder till lågt pris, med låga löner till följd.

Låt oss säga att tröjan kostar 350 kronor. 175:- (ca 50%) går till klädbutiken, 115:- (ca 33%) till klädföretaget, 42:- (ca 12%) är produktionskostnader som råvaror och fabriksförtjänster, 17:50 (ca 5%) är transporter och skatter, 1:40 (ca 0,4%,) är lön till sömnadsarbetaren och 0:14 (ca 0,04%) är lön till bomullsarbetaren.

350:- är ju en ganska dyr t-shirt. Vad brukar du betala? Hur mycket borde den kosta? Hur kan vi påverka så att alla får schysst betalt?

**Du skall älska Herren, din Gud, av hela ditt hjärta
och med hela din själ och med hela din kraft och med
hela ditt förstånd, och din nästa som dig själv.
Lukasevangeliet 10:27**

**Älska Gud, älska din nästa, älska dig själv. Vad menas
med det?**

Vem är egentligen din nästa?

Din familj? Alla dina vänner? Dina skolkamrater? De som bor i din stad? De som bor i Sverige? De som bor i Europa? Alla människor i hela världen? Och djuren...

Vad innebär det att älska dem?

"Gör någon glad och bli lycklig själv", säger några av vår tids lyckoforskare.

Jesus sa: "Ge, så skall ni få. Ett gott mått, packat, skakat och rågat skall ni få i er mantel. Med det mått som ni mäter med skall det mätas upp åt er."

Lukasevangeliet 6:38

Kan det vara en av universums lagar att den som bara vill ha inte får, medan den som är beredd att ge får?

Har du upplevt det i ditt liv?

Har du exempel på motsatsen?

Om det stämmer, vad skulle det innebära för ditt liv?

Tycker du att det fattas någon fråga bland korten? Här kan du skriva en egen:

I runda svängar släpper den som flyger tur och retur i Sverige ut 0,5 ton växthusgaser. Den som flyger tur och retur ut i Europa släpper ut 1 ton växthusgaser, tur och retur till USA, 3 ton och tur och retur till Asien, 4 ton. Detta är per person och tur- och returresa.

Så här mycket koldioxid släpper en person ut på sträckan Stockholm–Malmö: flyg 110 kg/pers, tåg 6 kg/pers, bil med en person 100 kg/pers, två personer 50 kg/pers, fyra personer 25 kg/pers.

Kolla dina egna utsläpp på www.utslappsrott.se

Kolla hur du själv reser. Skulle du kunna resa mera utsläppsnålt?

Man sparar både resurser och energi genom att återvinna!

Så här mycket energi sparar man genom att göra nytt från återvunnet material istället för från råvara: glas 20%, aluminium 95% och stål 75%.

För varje kilo hårdplast som materialåtervinns sparar man en liter olja.

Pappersfibern går att återvinna 5-7 gånger och varje gång sparar man energi.

Kolla där ni är, vilka saker kan man lämna till återvinning? Kolla hemma, vilka saker lämnar ni till återvinning? Finns det fler saker som går att återvinna? Kolla på www.ilrecycling.com/sv/atervinning-och-kall-sortering

Gör en lista på fem bra saker med att återvinna.
Gör en lista på fem bra saker med att köpa second hand istället för att köpa nytt.

Det går åt cirka 2 400 liter vatten att framställa en Big Mac. För att få fram hamburgerköttet måste en ko födas upp på mat (som kräver vatten för att växa) och vatten. Hamburgerbrödet består av mjöl från vete, som behöver vatten för att kunna växa, liksom tomaten, löken och salladen. Till det skall läggas allt arbete som människor och maskiner utfört för att framställa, transportera och tillverka hamburgaren.

Och den hamburgaren slänger du halväten!

I Sverige slänger vi cirka 56 kilo fullt ätliga livsmedel per person och år. Det motsvarar ungefär mat för 5 000 kronor per år. Det är inte bara slöseri med pengar utan också resurser, både människors och jordens.

Finns det något bra sätt att stoppa slöseriet? Är du beredd att göra något?

Läs mer om vad du kan göra med rester på www.lantmannen.se

Med ekologiskt avtryck menas hur mycket en människa konsumerar av det som jorden och havet ger plus hur mycket utrymme som behövs för att ta upp utsläpp. Om jorden skulle fördelas rättvist kan vi utnyttja 1,8 globala hektar per år.

Genomsnittssvenskens ekologiska fotavtryck är istället 6,1 globala hektar.

Skulle alla på jorden leva som i Sverige behövs 3,4 jordklot, som i USA 5,3 jordklot eller som i Bangladesh 0,3 jordklot.

Några exempel på hur du kan minska ditt fotavtryck:
ät mer säsongsbetonat, ät mer vegetariskt, spara på papper och material, förpackningsåtervinn, promenera och cykla mer, sänk innetemperaturen, spara på elen m m.
Kan du komma på fler sätt att minska ditt avtryck? Hur påverkar detta ditt liv? Gör en lista på tio saker du kan göra genast.

Kolla hur mycket dina 1,8 globala hektar innebär i ditt liv
www.earthday.org/footprint-calculator

Qatar leder utsläppsligan. De släpper ut 55 ton växthugaser per person. Ser man till per land leder Kina med 7 000 000 000 ton tätt följd av USA. Sverige släpper ut 5,6 ton per person och totalt 65 000 ton för hela Sverige.

Sverige är ett litet land med få innevånare. Så redan från början släpper vi ut lite växthusgaser. Vi är dessutom ganska duktiga på att minska våra utsläpp.

Spelar det någon roll om vi minskar våra utsläpp, när de andra ändå släpper ut så mycket?

Lista tio sätt som Sverige och svenskarna skulle kunna minska världens klimatpåverkan.

Jag var och pantade läskburkar igår. När jag kom ut ur affären såg jag att jag glömt panta en burk. Jag orkade inte gå in igen så jag slängde burken i soptunnan. Nu har jag dåligt samvete för det. Är jag en miljöbov?

Du kanske känner igen dig. Man är så flitig och ambitiös, och så faller man på mållinjen och känner sig oduglig. Och så är det så lätt att kritisera. Han är så himla pretto, pratar jämt om miljön och så såg jag honom slänga ett chokladpapper på gatan!

Varför kritiserar vi och försöker hitta fel hos dem som försöker göra skillnad? Är det onödigt att engagera sig om man inte gör det till 100%?

"Herrens ord kom till mig: Innan jag formade dig i moderlivet utvalde jag dig, innan du kom ut ur modersskötet gav jag dig ett heligt uppdrag, att vara profet för folken."

Jeremia 1:4-5

Jeremia fick sitt uppdrag att vara profet direkt från Gud, står det i Bibeln.

Kan det vara så att alla människor har fått ett uppdrag att sköta om Guds skapelse? Vad betyder det i så fall? Har du kanske fått ett speciellt uppdrag? Vad skulle det kunna vara?

Gud sade: "Vi skall göra människor som är vår avbild, lika oss. De skall härska över havets fiskar, himlens fåglar, boskapen, alla vilda djur och alla kräddjur som finns på jorden."

1 Moseboken 1:26

Så säger Gud enligt Bibeln i den första skapelseberättelsen.

Vad kan det betyda att alla människor är skapade till Guds avbild?

Vad innebär det att människan ska härska över skapelsen? Medför makt att härska att man också har ansvar?

Vad är i så fall vårt ansvar?

Det finns i genomsnitt 6,39 skräpföremål per 10 m² i en svensk stad. Absolut vanligaste skräpet är fimpar, följt av snus, plast, papper, metall, glas och organiskt.

42% slänger skräp på marken för att de inte hittar någon papperskorg, 34% av slöhet eller för att de bara vill bli av med skräpet.

Är det viktigt att vara rädd om sin egen miljö? Vad är din egen miljö? Ditt rum? Skolan? Stan?

När du är och äter hamburgare, brukar du ta undan och slänga det som blir kvar? Sorterar du det? Varför/varför inte?

Om du är på picknick i parken, brukar du ta upp och slänga skräpet efter dig? Varför/varför inte?

För att producera ett kilo svin- eller nötkött går det åt 8,3 respektive 12,8 kWh. För att framställa ett kilo baljväxter (som innehåller mycket av det protein man annars får via animalierna) behövs 0,86 kWh och för potatis endast 0,44 kWh. Det innebär att det går åt mellan 10 och 20 gånger mer energi för att producera animaliska produkter än vegetabiliska. Djur kräver mer energi att föda upp än de ger tillbaka som mat.

Vi skulle alltså spara avsevärt på jordens resurser om vi blev vegetarianer. Skulle du kunna tänka dig att bli vegetarian? Varför/varför inte?

Djuren kräver också mer yta i form av betesmarker och odling av foder, än vad som krävs för att odla motsvarande vegetariskt.

Om man ser globalt, vad finns det för fördelar med att bara äta vegetariskt?

– Det är bara för att du är kristen!, säger en klasskamrat när du argumenterar för att man ska ta cykel istället för buss till skolan.

Du blir alldeles ställd. Och, tänker du sedan, vad spelar det för roll, vad jag är och inte är, det här handlar om miljön!

Det är enkelt att placera in människor i fack, för att förminska dem. Våra fördomar neutraliserar.

Prata två och två om vad ni menar är viktigast med att vara kristen. Berätta sedan för de andra vad ni kommit fram till. Det är kanske olika saker. Försök att komma fram till de fem viktigaste.

Är det saker som ni vågar stå för inför kompisar i skolan?
Varför/varför inte?

Är det viktigt att våga stå för det man tror på?

Finns det några undantag?

Fundera om det finns några undantag till ett miljömedvetet sätt att vara?

Är det till exempel okej att jobba som volontär i ett fattigt land långt bort, trots att flygresan dit släpper ut mycket växthusgaser. Eller att slänga aluminiumburken i soptunnan för att hinna ta cykeln istället för bussen. Eller att diska en halvfull diskmaskin för att kaffekopparna är slut. Eller...

?

Tycker du att det fattas någon fråga bland korten? Här kan du skriva en egen:

"Nu är ingen längre jude eller grek, slav eller fri, man eller kvinna. Alla är ni ett i Kristus Jesus."

Galaterbrevet 3:28

Så skriver Paulus till församlingen i Galatien. Det handlar om att kristen tro är öppen för alla människor. På lika villkor. Inte bara för judar, inte bara för de rika, inte bara för män...

Behandlar du alla människor lika? Din bästa vän, pensionärerna i din församling, lärarna på din skola, dina syskon, dina klasskompisar, personer du nyss har träffat...?

1. Alla människor är födda fria och med samma värde och rättigheter.

18. Alla har rätt att tycka vad de vill och tro på vilken religion de vill.

21. 1. Alla har lika mycket att säga till om, om hur landet de bor i ska styras.

25. 1. Alla ska ha tillräckligt med pengar till mat och kläder, bostad och sjukvård för sig själva och sina barn.

Ur FNs deklaration om de mänskliga rättigheterna

Gör en lista med 20 saker du tycker att du har rätt till, som människa och som ung svensk.

Stryk 10 saker som du kan klara dig utan.

Stryk ytterligare 5 saker som du kan klara dig utan.

Rangordna de 5 sakerna du har kvar.

Diskutera med andra om vad de valt.

De som flyttar till Sverige borde i alla fall lära sig svenska. De borde fira svenska högtider och inte en massa konstiga egna. De borde klä sig som vi svenskar gör. De behöver väl inte bo alla på ett ställe. Och inte bara se på sina egna teveprogram.

De borde ta seden dit de kommer.

Skriv upp tio "svenska" saker som du inte vill vara utan om du flyttar utomlands. Varför tycker du att de är så viktiga?

Är det viktigt att de som bor i Sverige betar sig som "svenskar" och tar seden dit de kommer?

Vad för det med sig för positivt när invandrare behåller sin kultur?

Barnens rätt gäller alla upp till 18 år:

Artikel 2. Alla barn är lika mycket värda. Inga barn får bli diskriminerade eller mobbade.

Artikel 6. Barn har rätt till liv och utveckling, trygghet, kärlek, mat, sjukvård, hem, möjlighet att leka och att gå i skolan...

Artikel 12. Barn har rätt att säga hur det vill ha det. Och vuxna måste lyssna.

I FNs konvention om barnets rättigheter står det om saker som barn har rätt till. Fundera på vad barn har rätt till i Sverige. Skiljer det sig mot vad barn kan kräva i andra delar av världen?

Vilka rättigheter tycker du är viktigast?

När man talar om rättigheter brukar man också tala om skyldigheter. Vad har svenska barn för skyldigheter?

Varje dag ser vi på nyheterna hur människor i olika länder kämpar för sina mänskliga rättigheter. De riskerar livet på torg och gator bara för att få möjlighet att välja de som ska styra landet.

Rösträtten i Sverige är bara 100 år gammal. För kvinnor bara 90 år. För att få till den gick svenskarna ut i storstrejk.

Vi tycker att det är självklart med våra rättigheter som svenska medborgare, men vi har inte haft dem så länge, och de flesta har tillkommit på mer eller mindre våldsamma sätt.

Vad finns det för hot mot våra rättigheter? Finns det några rättigheter som du saknar? Skulle det vara värt att kämpa för dem, till och med riskera livet?

Allt färre röstar i valen. Är det ett hot mot demokratin?

Du ser flyktingar på rad i ett fjärran land, i kö för att få dagens ranson av mat. De står tysta och magra, några kvinnor har barn på armen, de ser livlösa ut, stirrar framför sig, med ansiktet fullt av flugor.

Samtidigt i Sverige, tre barn med sin mamma. De bor i en norrländsk stad. Barnen leker med några kompisar på golvet i vardagsrummet. I soffan sitter mamma och några upprörda föräldrar till klasskompisar. De frågar: Varför måste de utvisas?

Två helt skilda bilder. Men med samma innehåll. En tagen långt borta och en nära. Men båda handlar om flyktingar.

Är det lättare att engagera sig i saker som händer nära än långt borta? Varför?

De tar våra jobb!

De lever på socialbidrag!

Det är bara brottslingar som kommer hit!

Islam är kvinnofientligt!

Har du hört de här fördomarna vid någon fikarast?

Påståendena blir sanna, fast de inte är det, om ingen säger emot.

Det här är sanningen:

De flesta invandrare kommer hit för att det är brist på arbetskraft i Sverige. Reglerna för socialbidrag är lika för svenskar och invandrare. Invandrare begår procentuellt något fler brott än svenskar, men orsaken till brott är framför allt social ställning. Kvinnoförtryck finns i alla länder och förhindras genom att höja kvinnors status. Om vanligt folk är främlingsfientliga, skulle främlingsfientliga partier ha majoritet i riksdagen.

Diskutera dina fördomar och fundera på om de är sanna.

Blondin eller brunett

Kvinna eller man

Barn eller vuxen

Ingenjör eller förskollärare

Indier eller engelsman

Enligt FNs deklARATION om mänskliga rättigheter är alla människor lika mycket värda. Men så fungerar det inte riktigt i praktiken.

Fundera på om de som nämns på andra sidan behandlas lika. Om inte, varför?

Kan du komma på fler exempel där fördomar och annat får oss att behandla människor ojämlikt?

”Skolans uppgift är att låta varje enskild elev finna sin unika egenart och därigenom kunna delta i samhällslivet genom att ge sitt bästa i ansvarig frihet.”
Ur skolans läroplan

Vad betyder det?

Vad betyder det för dig?

Tycker du att det är ett bra mål?

Är det ett mål som skolan når?

Varför/varför inte?

Gör en lista över egenskaper du tycker en kille/tjej ska ha!

Gör en lista över vilka egenskaper du tycker en vän ska ha.

Är listorna lika? Spelar könet någon roll? Eller är det viktigast att vara schyssta kompisar?

"Allt vad ni vill att människorna skall göra för er, det skall ni också göra för dem."

Matteusevangeliet 7:12

Skriv ner 10 viktiga saker, om hur du tycker att andra ska behandla dig.

Tänk dig också in i andras situation. Skriv ner 10 viktiga saker för:

den som kommer ny till skolan.

den som är invandrare i Sverige.

den som arbetar i en fabrik i världen.

I världen, precis som det var i Sverige för några hundra år sedan, är det vanligt att familjer gifter bort unga flickor i arrangerade äktenskap. I Kongo är 74% av 17-19-åriga flickor gifta, i Niger 70%, i Afganistan 54% och i Bangladesh 51%.

Bestämmer du vem du ska bli kär i eller är det någon annan? Dina kompisar, trender i media om hur tjejer/killar ska vara...

Hur skulle det kännas om du blev tvungen att gifta dig med någon du inte vill?

Vad skulle du göra om en av dina klasskompisar tvingades gifta sig mot sin vilja?

All vapenexport från Sverige är förbjuden i lag. Ändå är Sverige en av världens största vapenexportörer. Förklaringen heter undantag. I riktlinjerna sägs att Sverige inte "bör" exportera vapen till länder i krig och till länder som omfattande och grovt bryter mot mänskliga rättigheter. Men det har inte hindrat svensk vapenexport. Sveriges krigsmaterielexport har stigit från 3,1 miljarder kronor år 2001 till 13,6 miljarder kronor år 2009, alltså en ökning med 350%.

Enligt våra svenska historieböcker har Sverige inte varit i krig på mer än 200 år. Men genom exporten av vapen deltar vi egentligen aktivt i ett flertal krig och stöder ett flertal diktaturer.

Kan man resonera så? Hur borde Sverige göra?

En av anledningarna till vapenexporten är att den skapar arbetstillfällen i Sverige. Hur ska vi göra med dem?

**"Han skall döma mellan folken,
skipa rätt bland alla folkslag.
De skall smida om sina svärd till plogbillar
och sina spjut till vingårdsknivar.
Folken skall inte lyfta svärd mot varandra
och aldrig mer övas för krig."
Jesaja 2:4**

Den här förhoppningen om framtiden finns i Bibelns gamla testament.

Vi kan vara med och skapa fred. Vad kan vi/du göra för att skapa en fredligare värld?

"Diplomati är konsten att fiska lugnt i upprörda vatten."

Christopher Harold

Numera åker det delegater av olika slag från stora och små länder och stora och små organisationer för att medla i världens olika konflikter. Diplomati är ett tålamodskrävande arbete med ofta klen resultat.

Har det någon betydelse för världsfreden? Har du själv försökt medla i någon konflikt på hemmaplan? Berätta hur du gjorde och vad som hände.

**"Och förlåt oss våra skulder,
liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss."
Jesus bön**

Hur förlåter Gud? Är det som om det vi gjort fel är helt borta, raderat, hårddisken omformaterad?

Kan vi glömma? Är brottet förlåtet när man sonat det i ett fängelsestraff?

Om en läkare har mördat en människa, kan det förlåtas genom att han/hon räddar en människa till livet?

Är det lättare att ge bort allt man äger om man har lite än om man har mycket?

Vad skulle du inte kunna ge bort av det du äger?

Är det lättare att vara fattig och komma till ett rikt land,
än att vara rik och komma till ett fattigt?

Vad skulle inte du kunna vara utan om du tvingades
flytta?

Försoning är när personer, organisationer eller länder som tvistar blir eniga igen. Ordet betecknar en genuin återvunnen samhörighet, inte bara att osämjan upphör.

Många länder har lidit av inbördeskrig och i många fall har en grupp i den egna befolkningen begått övergrepp mot en annan grupp, som bland annat folkmord, våldtäkter, plundring och förstörelse.

Är det möjligt för ett sådant land att försonas och gå vidare? Finns det något som inte går att förlåta?

Anders och jag skulle gå på fest i lördags. Vi hade bestämt. Men bara timmen innan ringde han och sa att han var sjuk och inte kunde komma. Jag gick inte heller på festen, utan på bio och då såg jag Anders, han var ute med en tjej. De två och två andra som är ihop stod och köade till ett disco. Jag blev såklart ledsen, men vågade inte gå fram. Vad ska jag göra?

Hur skulle du lösa den här konflikten? Är det viktigt att säga förlåt när man gjort något fel? Varför/varför inte?

När bråkade du senast? Löste sig den konflikten bra?
Hade du velat lösa den på ett annat sätt?

Det finns 43,3 miljoner flyktingar i världen. 27,1 miljoner är flyktingar i sitt eget land. Flest flyktingar tar Pakistan, Iran och Syrien emot, hela 62%. I förhållande till ekonomin tar världens fattigaste länder emot flest flyktingar. Först bland de rika kommer Tyskland, på 26:e plats. Sverige kommer på plats 58. När det gäller flyktingar per invånare kommer Sverige på plats 12 med 8,8 flyktingar per 1 000 invånare. Cirka 36 000 söker varje år asyl i Sverige, men bara cirka 7 500 får stanna.

Hur många flyktingar tycker du att Sverige ska ta emot?

Vad tycker du är godtagbara anledningar att få asyl i Sverige?

Många tycker att det bara är positivt att det flyttar in människor i Sverige. Vad är positivt och vad kan vara negativt?

**Om man tog bort alla gränser mellan länder skulle
det inte kunna bli några krig!**

Är det så?

Vad är egentligen orsaken till att människor krigar?

”Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet med svaga och utsatta är de värden som skolan ska gestalta och förmedla. I överensstämmelse med den etik som förvaltats av kristen tradition och västerländsk humanism sker detta genom individens fostran till rättskänsla, generositet, tolerans och ansvarstagande.”

Ur läroplan för grundskolan

Finns det onda och goda människor?

Världen har blivit en fredligare plats att leva på. Aldrig har det utkämpats så få krig som nu, aldrig har det funnits så många demokratier som nu och aldrig har världen gemensamt ansträngt sig så mycket som nu för att skapa fred.

De vanligaste konflikterna idag finns inte mellan länder utan mellan olika grupper inom ett land. Som om skåningar och hallänningar skulle starta krig, eller hammarbyfans och AIKare.

Trots en fredligare värld ser vi bevis på att det ändå är lätt att råka i konflikt, hemma med föräldrarna, i trafiken mellan bilister, på fotbollsläktaren...

Vad är det som får människor att starta konflikter?

Vad skulle få dig att starta en konflikt?

Hur ska man göra för att undvika konflikter?

Finns det nödvändiga konflikter?

Kan du göra något?

De flesta av världens länder är numera demokratier. Människor har valt vilka som ska styra landet. På många håll är det dock bräckliga demokratier med hot om statskupper och valfusk.

Vi kan välja att stötta demokratier och bojkotta diktaturer genom att välja att resa till "goda" länder. Vet du hur våra vanligaste turistresmål styrs? Spanien, Turkiet, Thailand...